

PROSPEKT FOR VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORDEN MER SAMFUNNSANSVAR

1. VERDIPAPIRFONDET

Navn:	Verdipapirfondet KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar
Organisasjonsnummer:	923 251 642
Type fond:	UCITS
Klassifisering VFF:	Nordiske fond
Stiftelsesdato:	06.08.2019
Revisor:	PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, 0194 Oslo

Investeringsmål

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar har som målsetting å gi en bred nordisk aksjeeksponering og samtidig investere i mer samfunnsansvarlige og bærekraftige selskaper.

Referanseindeksen for fondet er MSCI Nordic Countries IMI 10/40 Index. Referanseindeksen er en nordisk aksjeindeks som på daglig basis kalkuleres av MSCI. Indeksen er utbyttejustert og rebalanseres normalt kvartalsvis. Referanseindeksen er levert av administratoren MSCI DEUTSCHLAND GmbH, som inngår i European Securities and Markets Authority (ESMA) sitt register over godkjente administratører av referanseindekser. Mer informasjon om referanseindeksen finnes på indekisleverandørens hjemmeside.

Investeringsstrategi

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar er et kvantitativt forvaltet fond. Ved bruk av data fra ESG-ratingbyråer og andre datakilder for bærekraft, identifiserer KLP Kapitalforvaltning AS selskaper som er høyt rangert på kriterier innen miljø, sosial ansvarlighet, eierstyring og selskapsledelse, eller som utmerker seg som spesielt bærekraftige selskaper. Fondet benytter en kvantitativ metodikk for å vekte opp investeringer i disse selskapene. Fondet skal unngå investeringer i selskaper hvor inntektene stammer fra kontroversielle produkter. Dette gjelder blant annet fossil energi, våpen, tobakk, ikke-medisinsk cannabis, alkohol, pengespill og pornografi. I tillegg gjelder KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forventet relativ svingning mot referanseindeksen (tracking error) skal normalt ligge i intervallet 2-4 prosent.

Fondet investerer i utenlandske selskaper. Valutasvingninger mot norske kroner vil derfor påvirke verdien av fondet.

Fondets investeringsrammer er i tillegg til dette prospektet fastsatt i vedtektene som ligger vedlagt.

Endringer av fondets investeringsmål og -strategi innenfor rammen av vedtektene kan vedtas av KLP Kapitalforvaltning AS' (heretter forvaltningsselskapet) styre gjennom endring av prospektet.

Endringer som innebærer endring i fondets vedtekter, reguleres av lov om verdipapirfond (heretter verdipapirfondloven) § 4-14, som bl.a. krever samtykke fra andelseiermøtet og godkjennelse fra Finanstilsynet.

Ansvarlige og bærekraftige investeringer:

KLP-fondene har retningslinjer for ansvarlige investeringer. Retningslinjene har som formål å sikre at KLP-fondene er ansvarlige investorer og eiere. Retningslinjene innebærer blant annet at KLP-fondene integrerer ESG-faktorer (miljø, sosiale og virksomhetsstyring) i investeringsanalyser og beslutningsprosesser, utøver et aktivt eierskap og utelukker selskaper som rammes av kriteriene for

ekskludering. Målet er å levere konkurransedyktig avkastning over tid, samtidig som vi integrerer bærekraftsrisiko og samfunnsansvar.

Bærekraftsrisiko er miljømessige, sosiale eller styringsrelaterte hendelser eller omstendigheter som kan ha en faktisk eller mulig vesentlig negativ innvirkning på investeringens verdi dersom de skulle inntreffe. Hvor stor risikoen er varierer mellom selskap, industrier og markeder, aktivaklasse og tidshorison på investeringene. Bærekraftsrisikoen i KLP-fondene er sammensatt av investeringenes eksponering mot disse faktorene.

KLP Kapitalforvaltning arbeider aktivt med å integrere vurderinger av bærekraftsrisiko i forvaltningen av fondet, for å redusere negative effekter av slik risiko og bidra til positiv samfunnsmessig utvikling. Effekten av bærekraftsrisikoen på fondets avkastning er usikker, spesielt på kort sikt. Verdssettelsen av verdipapirer påvirkes av mange forhold hvor bærekraftsrisiko kun er ett av elementene.

For andelseiere i fond vil forventet effekt av bærekraftsrisiko bero på en kombinasjon av effekt på avkastning og risiko:

- Den relative verdiutviklingen på finansielle instrumenter fra utstedere som har akseptabel håndtering av bærekraftsrisiko versus de utstedere som ikke har dette, og
- I hvor stor grad svingningsrisikoen påvirkes av at investeringsuniverset begrenses gjennom eksklusjoner av selskaper som har kritikkverdig håndtering av bærekraftsrisiko eller som opererer innenfor bransjer som ikke anses å ha akseptabel bærekraftsrisiko.

Les mer om gjeldende retningslinjer, aktivt eierskap og utelukkede selskaper på klp.no.

Teknikker for å oppnå en effektiv porteføljeforvaltning

For å frembringe inntekter benytter fondet utlån av finansielle instrumenter i samsvar med verdipapirfondforskriften § 6-8. Fondets finansielle risiko forventes ikke å bli påvirket vesentlig av utlånsvirksomheten.

Maksimalt 28 prosent av fondets eiendeler kan lånes ut til godkjente motparter mot sikkerhet i form av finansielle instrumenter eller kontanter. Følgende motparter kan benyttes: Kredittinstitusjoner, verdipapirforetak og forsikringsselskaper. Forvaltningsselskapet kan selv forestå utlån til motpart på vegne av fondet eller benytte depotbanken Northern Trust Global Services Limited som agent.

Fondets eksponering mot en og samme motpart som følge av utlån av finansielle instrumenter og unoterte derivater, skal til sammen ikke overstige 10 prosent av fondets eiendeler for kredittinstitusjoner og 5 prosent av fondets eiendeler for andre motparter. Slik eksponering oppstår i de tilfeller verdien av fondets netto krav på motparten overstiger verdien av motpartens stille sikkerheter overfor fondet.

Sikkerhet for utlån stilles i form av kontanter i bank, obligasjoner utstedt eller garantert av stat i OECD-området med kredittrating på AA- (S&P) og Aa3 (Moody's) eller høyere og/eller likvide aksjer. Aksjer som benyttes må være blant de største og mest omsatte aksjene på utvalgte velutviklede markeder. Sikkerhetene for utlånene skal overstige markedsverdien av utlånte finansielle instrumenter med en margin på mellom 2 og 10 prosent. Sikkerhetene justeres daglig for endringer i markedsverdien på utlånte instrumenter og sikkerhetene. Det benyttes standardiserte internasjonale låneavtaler som sikrer fondet rett til raskt å overta sikkerheter ved mislighold av utlånene. Skulle slike misligholdssituasjoner oppstå, vil sikkerheten benyttes til å kjøpe tilbake utlånte finansielle instrumenter i markedet.

Mottatte sikkerheter oppbevares på fondets bankkonto hos depotbank eller fondets verdipapirkonto i verdipapirregister/depotbank. Sikkerheter blir ikke reinvestert i fondet for å øke fondets markeds-eksponering. Sikkerheter i form av verdipapirer utstedt av en og samme utsteder vil maksimalt utgjøre 20 % av fondets eiendeler.

Alle inntekter fra fondets utlån av finansielle instrumenter foretatt av forvaltningsselskapet tilfaller fondet. For utlån av finansielle instrumenter foretatt gjennom agent tilfaller alle inntekter fondet etter fratrukk for agentens kostnader knyttet til administrasjon og gjennomføring av utlånene. Verken forvaltningsselskapet eller selskaper innenfor KLP-konsernet mottar godtgjørelse fra fondet for administrasjon eller gjennomføring av utlånene ut over den alminnelige forvaltningsgodtgjørelsen i fondene. Utlånene gjennomføres til markedsmessige betingelser.

Utlånsvirksomheten anses ikke å medføre økt risiko for interessekonflikter mellom forvaltningsselskapet og fondet eller mellom fondets andelseiere.

Derivater

Derivater benyttes for effektiviserings- og sikringsformål, herunder for å oppnå eksponering mot enkeltaksjer og sikring av nærhet til referanseindeksen (lav tracking error). Forventet risiko og forventet avkastning på fondets underliggende verdipapirportefølje forblir uendret som følge av derivatinvesteringene. Den underliggende eksponeringen i verdipapirer fra derivater inngår i beregning av eksponering i forhold til de alminnelige spredningskravene for fondets plasseringer. Hvilke typer derivater som kan benyttes i fondet er regulert i § 3 i vedtektene. Fondets grense for total eksponering i derivater er maksimalt 10 % av fondets netto portefølje. Fondets totale eksponering i derivater beregnes etter en forpliktelsesmodell med utgangspunkt i markedsverdien til de underliggende eksponeringene.

Finansiell giring

Fondet benytter ikke finansiell giring.

Historisk avkastning

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, fondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Fondets avkastning kan variere innenfor et år. Den enkelte andelseiers tap eller gevinst vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg av andelene.

For oppdatert informasjon knyttet til fondets historiske avkastning og risiko henvises det til informasjon om fondet på forvaltningsselskapets hjemmeside. Informasjon om avkastning og risiko er også tilgjengelig gjennom offisielle informasjonsleverandører slik som Oslo Børs, Morningstar, Finansportalen og Fondsdata hos Verdipapirfondenes forening.

Risikoprofil

Fondet kjennetegnes typisk av høy svingningsrisiko (volatilitet). Fondets nøkkelinformasjon har oppdatert risikoinformasjon på forvaltningsselskapets hjemmeside klp.no. Risikoskalaen er en indikasjon på hvor mye fondet forventes å svinge i verdi. Fondets risikonivå er basert på svingninger i fondets andelsverdi (kurs) siste fem år. Der fondets historikk er kortere enn fem år, er fondets referanseindeks benyttet.

Store svingninger betyr høyere risiko og mulighet for høyere avkastning. Risikonivå 1 er ikke risikofritt. Fondets risikonivå kan endre seg over tid. Uvanlige markedsførhold eller uforutsette hendelser kan føre til større kurssvingninger enn risikonivået indikerer.

Følgende risikofaktorer er av vesentlig betydning for fondet:

Markedsrisiko (dekkes av indikatoren for risiko ovenfor) er risikoen for tap som følge av prisbevegelser i markedene for aksjer, renter eller valuta.

Kredittrisiko er risikoen for at en låntaker eller bank ikke kan oppfylle sine forpliktelser, som for eksempel å betale løpende renter eller å tilbakebetale lånet/innskuddet.

Forvalterrisiko er risikoen for at forvalter oppnår en lavere avkastning enn referanseindeksen, som følge av avvik fra denne.

Likviditetsrisiko er risikoen for at fondets plasseringer ikke kan bli omsatt innen rimelig tid til gjeldende markedspris.

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av svikt i interne prosesser, menneskelige feil eller systemfeil.

Motpartsrisiko er risikoen for at en motpart ikke kan oppfylle sine forpliktelser, som for eksempel å utbetale verdien av en derivatkontrakt.

Bærekraftsrisiko er miljømessige, sosiale eller styringsrelaterte hendelser eller omstendigheter som kan ha en faktisk eller mulig vesentlig negativ innvirkning på investeringens verdi dersom de skulle inntreffe.

Likviditetsstyring

Fondets midler plasseres i likvide finansielle instrumenter i tråd med bestemmelsen om likviditet i verdipapirfondloven § 6-5. Forvaltningsselskapet overvåker løpende fondets likviditetsbehov og etterlevelse av kravet i verdipapirfondloven. Porteføljesystemet viser likviditetsutvikling i fondets plasseringer. I tillegg viser interne rapporter oversikt over innkomne tegninger og innløsninger i fondet. Informasjonen benyttes til å foreta salg av eiendeler for å fremskaffe likviditet, eller plassering av ledig likviditet i finansielle instrumenter.

Kostnader

Se oversikt over forvaltningshonorar og minimumsinnskudd i tabellen over andelsklasser nedenfor.

Alle kostnader knyttet til forvaltningen av fondet er inkludert i forvaltningshonoraret, med unntak av; transaksjonsdrevne kostnader, betaling av skatter, renter på kortsiktig låneopptak etter verdipapirfondloven § 6-10, kostnader forbundet med salg og innløsning av andeler, og ekstraordinære kostnader.

Med transaksjonsdrevne kostnader menes kurtasjekostnader, samt bankgebyrer og depotkostnader som påløper ved utføring av transaksjoner for fondet.

Med ekstraordinære kostnader menes kostnader som er nødvendige for å ivareta andelseiernes interesser og kan være, men begrenser seg ikke til, kostnader i forbindelse med; inndrivelse av kildeskatt som fondet har krav på, og deltakelse i gruppesøksmål eller på egne vegne iverksette rettslig prosess for å ivareta fondet og andelseiernes interesser. Ekstraordinære kostnader skal vedtas av forvaltningsselskapets styre før de kan belastes fondet.

Forvaltningshonorar beregnes daglig basert på fondets utgående beholdning den respektive dag.

Forvaltningsselskapet kan i visse tilfeller betale eller motta vederlag fra andre enn kundene. Der fondene formidles gjennom en distributør, kan distributøren under gitte forutsetninger motta en returprovisjon fra forvaltningsselskapet som kompensasjon for distribusjon av fondene. Returprovisjonen blir beregnet etter en angitt prosentandel av forvaltningshonoraret som kunden betaler, og varierer normalt mellom 0,02 % og 0,45 % pa. Kunden betaler kun det forvaltningshonoraret som er oppgitt i fondets prospekt for plasseringer i respektive andelsklasse, og skal i etterkant få informasjon fra distributøren om den faktiske andelen av forvaltningshonoraret som er blitt betalt til distributøren. Ved formidling av nettoklasser gis ingen returprovisjon til distributøren.

Forvaltningsselskapet kan i tillegg motta mindre naturalytelser av ubetydelig verdi fra andre enn kundene, som for eksempel mat og drikke under et forretningsmøte, deltakelse på konferanser, seminarer eller andre informasjonsarrangementer. Dette vil kun være ytelser som er egnet til å

forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden og er av slik art og et slikt omfang at forvaltningsselskapets evne til å ivareta kundens beste interesse ikke svekkes.

2. ANDELSEIERE

Andelsklasser

Fondet har følgende andelsklasser:

Andelsklasse	Valuta	ISIN	Årlig forvaltningshonorar	Vilkår
P	NOK	NO0010861933	0.18 %	1. gangs minstetegning kr 100 eller månedlig spareavtale på minimum kr 100
N	NOK	NO0012445263	0.10 %	For investorer som tegner i norske kroner gjennom distributører som gjennom avtale med forvaltningsselskapet ikke mottar vederlag fra forvaltningsselskapet
S	NOK	NO0012445248	0.10 %	For investorer som har andeler i fondet til en kostpris på minst kr 10 000 000
TA	NOK	NO0012922477	0.07 %	For investorer som har andeler i følgende fond * til en samlet kostpris på minst kr 3 000 000 000

* Fond som inngår beregning av samlet kostpris i TA klassen

KLP AksjeNorge Indeks
KLP AksjeNorden Indeks
KLP AksjeGlobal Indeks
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks
KLP AksjeVerden Indeks
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks
KLP AksjeEuropa Indeks
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar Valutasikret
KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar

Andelseiers kostpris vurderes mot vilkårene for de ulike andelsklassene to ganger per år. Dette gjøres i april og oktober basert på data fra 31. mars og 30. september.

Dersom andelseiers kostpris tilfredsstillers minstekravet i en andelsklasse med lavere forvaltningshonorar, vil kundens andelsverdi flyttes til andeler i denne klassen. Tilsvarende vil kundens andelsverdi flyttes til andeler i en andelsklasse med høyere forvaltningshonorar, dersom kravet til kostpris er høyere enn faktisk kostpris.

Hvis en andelseier ønsker å bytte andelsklasse på andre tidspunkt som følge av endret kostpris, kan andelseier henvende seg til forvaltningsselskapet for å få utført dette.

Andelens art

Hver andelseier har en ideell part i en eller flere av fondets klasser som svarer til vedkommendes andel av det totale antall utstedte fondsandeler. Hver andel i verdipapirfondet gir lik rett i fondet. Andelene registreres på kunden. Det kan knyttes disposisjonsfullmakt til andelene. Det utstedes ikke omsettelige andelseierbevis.

For investeringer i verdipapirfond gjelder ingen garanti for det investerte beløpet. Fondets disponering av midler er strengt regulert gjennom lover, forskrifter, vedtekter og prospekt. Fondets depotmottaker skal kontrollere at fondet opererer i samsvar med disse bestemmelsene.

Utover andelsinnskuddet er andelseier ikke ansvarlig for fondets forpliktelser. En andelseier har ikke rett til å forlange deling eller oppløsning av fondet. Med samtykke fra Finansdepartementet kan forvaltningsselskapet fatte vedtak om at verdipapirfondet skal overføres til et annet forvaltningsselskap eller avvikles.

Overføring til et annet forvaltningsselskap vil følge bestemmelsene om vedtektsendringer i verdipapirfondloven § 4-14. Andelseierne vil bli informert om overføringen - herunder begrunnelsen for denne og når overføringen vil finne sted i god tid før gjennomføringen av overføringen og i overenstemmelse med eventuelle krav fra Finanstilsynet.

Ved avvikling av verdipapirfondet vil andelseierne bli informert om begrunnelsen for avviklingen, konsekvensene for den enkelte andelseier, kostnader samt planlagt dato for når avviklingen skal være gjennomført og andelseieren vil få utbetalt verdien av sine andeler.

Føring av andelseierregister for fondet ivaretas av forvaltningsselskapet i Verdipapirsentralen ASA (VPS), Fred. Olsens gate 1, 0152 Oslo. Andeler i fondet tegnet gjennom godkjent forvalter (nominee) føres i forvalterens navn i andelseierregisteret. Forvalteren fører eget underregister over andeler for sine kunder.

Hver andel er pålydende kr. 1.000. Denne verdien brukes ved oppstart av fondet og ved oppstart av en ny andelsklasse. Deretter skjer tegning og innløsning av andeler til andelsverdi den aktuelle dagen.

Andelseierne i de fond forvaltningsselskapet forvalter, skal velge 2 av 6 representanter i styret til forvaltningsselskapet. Hver representant er på valg annethvert år. Valgmøte skal være avholdt innen utgangen av juni måned.

Likebehandling av andelseiere er et sentralt prinsipp i verdipapirfondloven og den praksis forvaltningsselskapet følger. Selskapet har nærmere retningslinjer og rutiner for å sikre likebehandling og forsvarlig forebygging og håndtering av mulige interessekonflikter mellom kunder, og mellom kunder og forvaltningsselskapet eller nærstående selskaper til forvaltningsselskapet. Disse retningslinjene og rutineene skal beskytte alle andelseiere i fondet. Nærmere informasjon om dette kan fås ved henvendelse til forvaltningsselskapet.

Enhver tvist som oppstår mellom andelseier og forvaltningsselskapet, skal søkes løst etter norsk rett og med Oslo tingrett som verneting. Kunder som kan gjøre krav på utenlandsk verneting, kan etter forvaltningsselskapets valg saksøkes ved slike verneting.

Tegning, innløsning og bytte av fondsandeler

Tegning (kjøp) og innløsning (salg) av andeler i fondet kan gjøres hos forvaltningsselskapet, på Min side (klp.no), via Fondsportalen til selskapet, eller via distributører av fondet. Opplysninger om distributører kan fås fra forvaltningsselskapet. Kunder som har andeler i en andelsklasse i fondet kan foreta bytte av andeler til et eller flere andre KLP-fond, eller en annen andelsklasse i samme fond, forutsatt at kunden oppfyller vilkårene for tegning i fondet eller andelsklassen.

Tegning og innløsning av andeler skjer til fremtidig ukjent andelsverdi (kurs). Bestilling av transaksjoner i fondet som er innlevert innen fristene som omtales nedenfor, på en virkedag hvor det fastsettes andelsverdi i fondet, vil normalt bli gjennomført til andelsverdi fastsatt ved virkedagens slutt.

Ved *tegning* av andeler før kl. 13:00 direkte hos forvaltningsselskapet gjennomføres transaksjonen til andelsverdi fastsatt samme virkedag. Tegning gjennom kjøpsflyt på Min side eller Fondsportalen vil gjennomføres til andelsverdi fastsatt samme virkedag, dersom ordren er mottatt i andelseierregisteret innen kl. 13:15. Det forutsettes i begge tilfeller at betalingen er identifiserbar og mottatt på fondets bankkonto innen kl. 15:00 samme dag. Ved trekk fra kundens konto er det dermed en forutsetning at tegningsbeløpet er tilgjengelig på kundens konto når trekket skal gjennomføres. Forvaltningsselskapet kan samtykke til at dagens andelsverdi også gis når det foreligger tilfredsstillende sikkerhet for at fondet vil få tilgang til tegningsbeløpet innen oppgjørstiden i de aktuelle finansielle instrumentene som fondet er investert i.

Ved førstegangstegning i en andelsklasse som er åpen for investorer som har andeler i fondet til en kostpris på minst kr. 10.000.000, må kunden betale inn beløpet selv ved å overføre dette til fondets bankkonto. Årsaken er beløpsgrense for trekk fra kundens konto på maksimalt kr. 5 000 000 i det norske bankoppgjørssystemet.

For at tegning skal kunne foretas er det videre en forutsetning at kundeetablering er foretatt ved førstegangskjøp, og at kunden har sendt inn nødvendig informasjon og dokumentasjon.

Dersom forutsetningene ovenfor ikke er innfridd, blir tegningen utsatt til alt er på plass. Bestillingen kanselleres dersom det ikke er dekning for tegningsbeløpet på kundens bankkonto, eventuelt om tegningsbeløpet ikke er mottatt på fondets bankkonto samme dag.

Ved *innløsning* gjennom Fondsportalen må ordren være mottatt i andelseierregisteret før kl. 13.15 for at transaksjonen skal gjennomføres til andelsverdi fastsatt samme virkedag. Ved innsendelse av innløsningsblankett til forvaltningsselskapet er fristen kl. 13.00. Penger vil normalt være på kundens bankkonto 2-3 virkedager etter at innløsningen er registrert. Ved nyttår og spesielle hendelser kan det ta noen flere dager, men innenfor lovens krav på to uker.

Kunder kan bestille *fondsbytte* i Fondsportalen, eller gjennom innsendelse av bytteblankett til selskapet. Fondsbytte innebærer en samtidig innløsning og tegning av fondsandeler. For bestilling av fondsbytte i Fondsportalen må ordren være mottatt i andelseierregisteret før kl. 13.15 for at kunden skal få gjennomført byttet til andelsverdier fastsatt samme virkedag. Ved innsendelse av blankett til forvaltningsselskapet er fristen kl. 13.00. Dersom ett av fondene (tegning eller innløsning) har forsinket fastsettelse av andelsverdi, vil fondsbyttet bli gjennomført på det seneste av de aktuelle tidspunktene, for å sikre at kunden oppnår kontinuerlig markedseksposering.

Bytte av andelsklasse innenfor samme fond kan bestilles gjennom innsendelse av blankett for andelsklassebytte. Frist for innsendelse er kl. 13.00 for å få gjennomført fondsbyttet til andelsverdi fastsatt samme virkedag.

Ved tegning, innløsning eller bytte gjennom distributør gjelder distributørens tidsfrister i tillegg til tidsfristene nevnt ovenfor.

Forvaltningsselskapet tar ikke ansvar for eventuelle tap, herunder avvikende andelsverdi, som følge av at innsendte ordre av tekniske eller andre årsaker utenfor forvaltningsselskapets kontroll, ikke mottas til rett tid eller på forståelig måte.

Fondene er normalt åpne for fastsettelse av andelsverdi, tegning, innløsning og bytetransaksjoner på norske virkedager. På norske helligdager og når mer enn 30% av det aktuelle fondets investeringsunivers er stengt, vil det ikke bli fastsatt ny andelsverdi, eller gjennomført fondstransaksjoner. Bestilling av transaksjoner i fondet på en dag hvor det ikke fastsettes andelsverdi i fondet, vil normalt bli gjennomført til andelsverdi fastsatt ved slutt på førstkommende virkedag.

Oversikt over hvilke dager det forventes at de enkelte fond er stengt ut over norske helligdager, er tilgjengelig på selskapets hjemmeside. Oversikten vil oppdateres ved inngangen til nytt kalenderår, men fondene kan stenges oftere enn dette grunnet endringer i investeringsunivers, ekstraordinær stenging av børser eller når det kommer nye helligdager.

Verdipapirfondene som forvaltes av forvaltningsselskapet er ikke registrert i henhold til US Investment Advisers Act av 1940 og vil heller ikke bli det. Fondsandelene kan derfor ikke tilbys, selges, overføres eller leveres direkte eller indirekte til, eller på vegne av eller til fordel for, en person som befinner seg "i USA", som definert i bestemmelse 202 (a)(30) i 1940-loven.

For mer informasjon om fondshandel; se våre *Alminnelige forretningsvilkår* på fondssidene på klp.no.

Suspensjon av innløsningsretten

Under stenging av børs eller andre ekstraordinære forhold, samt i særlige tilfeller der det er berettiget ut fra hensynet til andelseiernes interesser, kan forvaltningsselskapet med samtykke fra Finanstilsynet helt eller delvis utsette verdiberegningen og utbetalingen av innløsningskrav. Ved vurderingen av om

slike tiltak skal iverksettes vil forvaltningsselskapet særlig legge vekt på hensynet til likebehandling av fondets andelseiere.

Dersom andelseiernes eller allmennhetens interesser tilsier det, kan Finanstilsynet også pålegge forvaltningsselskapet å suspendere innløsningsretten helt eller delvis.

Verdifastsettelse og andelsverdi (kurs)

Fondets andelsverdi kalkuleres daglig for hver aktive klasse i fondet. Grunnlaget for beregning av verdien av andelen er markedsverdien av porteføljen av finansielle instrumenter tillagt verdien av fondets likvider/fordringer, påløpte ikke-forfalte inntekter, samt fratrukket gjeld og påløpte ikke-forfalte kostnader, herunder latent skatteansvar. Summen av fondets netto eiendeler deles på antall utstedte andeler for å komme frem til andelsverdien.

Ved manglende observerbare markedspriser skal det beregnes antatt markedspris i samsvar med anerkjente prinsipper for verdifastsettelse, herunder Verdipapirfondenes Forenings bransje anbefaling om verddivurdering av lite likvide egenkapitalinstrumenter.

Forvaltningsselskapet praktiserer rutiner for svingprising for å forhindre at eksisterende andelseiere bærer kostnadene ved tegninger og innløsninger som andre andelseiere foretar. Dette betyr at kostnadene som fondet påføres, som følge av at det må kjøpe eller selge finansielle instrumenter, bæres av kundene som gjør disse andelstransaksjonene. Dette gjennomføres ved justering av andelsverdien med en svingfaktor. Ved netto tegning i fondet justeres andelsverdien opp, og ved netto innløsning justeres andelsverdien ned. Svingfaktoren fastsettes basert på observerte historiske transaksjonskostnader eller andre relevante indikatorer, og den kan justeres ved ekstraordinære forhold i markedet. Svingfaktoren evalueres kvartalsvis. Svingfaktorene for de ulike fondene/fondsgruppene publiseres på klp.no.

Svingprising beregnes kun i fond som gjør direkte investeringer i verdipapirer. For fond som oppnår markedseksponering gjennom plasseringer i andre fond, beregnes ikke svingprising, men andelsverdien påvirkes av svingprising i fond det investeres i.

Kunngjøring av andelsverdi

Andelsverdi for de ulike andelsklassene i fondene kunngjøres via Oslo Børs daglig.

Informasjon om fondene

Årsregnskap for fondet avlegges per 31. desember og offentliggjøres innen utgangen av mars måned hvert år. Halvårsrapport offentliggjøres innen utgangen av august hvert år.

Nøkkelinformasjon oppdateres løpende, mens prospekt oppdateres årlig og ved vesentlige endringer. Samtlige dokumentene er vederlagsfritt tilgjengelige på forvaltningsselskapets hjemmesider klp.no.

Dersom deler av fondets beholdning blir gjenstand for særlige ordninger på grunn av illikviditet eller det foretas endringer i forvaltningsselskapets systemer for likviditetsstyring, vil informasjon om dette bli inntatt i fondets hel- og halvårsrapporter.

3. SKATTEREGLER OG UTBYTTE FOR VERDIPAPIRFOND

Skattemessige forhold

Informasjonen nedenfor innebærer ingen skatterådgivning, og gjengir kun de generelle og grunnleggende skattereglene for fondet og de andelseiere som er skattepliktige til Norge i henhold til dagens skatteregler.

Skatteregler for fondet

Verdipapirfond beskattes etter fritaksmetoden. Dette innebærer fritak for skatt på gevinster på aksjer (og aksjederivater) innenfor EØS. Tilsvarende er tap ved realisasjon av aksjer ikke fradragsberettiget.

Aksjeutbytte (og gevinst på aksjederivat) innvunnet utenfor EØS inngår i skattemessig inntekt sammen med 3 prosent av aksjeutbytte innvunnet innenfor EØS.

En spesialregel for verdipapirfond innebærer videre fritak for skatt på realiserte gevinster fra aksjer utenfor EØS-området. Tilsvarende er tap ikke fradragsberettiget.

Renteinntekter og gevinster fra rentebærende verdipapirer, samt gevinster på valuta og sikringsforretninger inngår i skattemessig inntekt.

Verdipapirfond kan kreve fradrag for eventuelle utdelinger til andelseierne i den utstrekning utdelingen skattlegges som renteinntekt hos andelseierne.

Netto skattemessig inntekt i fondet beskattes med gjeldende skattesats for alminnelig inntekt. Verdipapirfond er fritatt for formuesskatt.

Skatteregler for andelseiere

Les om dette temaet under «Skatt» i Ofte stilte spørsmål på klp.no.

Skatteregler for personlige andelseiere med skatteplikt til Norge

Realisert gevinst/tap beskattes ulikt for aksjefond og rentefond. Bytte mellom andelsklasser i samme fond anses ikke som skattemessig realisasjon. Andeler i verdipapirfond er i utgangspunktet skattepliktig formue. Det er ulike skatteregler for personer og selskap.

Les om dette temaet under «Skatt» i Ofte stilte spørsmål på klp.no.

Aksjesparekonto - ASK

Fra 2017 er det innført regler om aksjesparekonto som vil være skattemessig gunstig for mange privatpersoner. Under denne ordningen kan gevinstbeskatning utsettes til gevinsten tas ut fra aksjesparekontoen. Opprinnelig innbetalt beløp kan tas ut – uten at det utløser beskatning. For nærmere informasjon, se klp.no.

Individuell pensjonssparing - IPS

Fra 2022 er øvre grense for slik pensjonssparing for personer kr. 15 000 kroner årlig. Pensjon som blir utbetalt under ordningen, blir skattlagt som alminnelig inntekt. Innstående midler i ordningen skal være unntatt fra formuesskatt og løpende inntektsskatt på avkastningen. For mer detaljert informasjon om IPS, se klp.no.

Skatteregler – endring

Dersom skattereglene endres i Norge eller andelseierens hjemland og det inngås nye skatteavtaler, kan reglene ovenfor bli endret. Fondet må til enhver tid innrette seg etter gjeldende bestemmelser.

Innberetning av skatteopplysninger

Verdipapirfond og forvaltningsselskap er pålagt å innberette opplysninger til Skattedirektoratet om finansielle forhold for andelseiere og reelle rettighetshavere. Hvis disse er skattemessig bosatt eller hjemmehørende i andre stater enn Norge, vil Skattedirektoratet videreformidle opplysningene til de respektive stater etter reglene i FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act), CRS (Common Reporting Standard) og bilaterale skatteavtaler. Andelseierne får gjenpart av det som innberettes via realisasjonsoppgaver og beholdningsoppgaver ved årsslutt.

Utbytte

Fondet utbetaler ikke utbytte til andelseierne.

4. DEPOTMOTTAKER

Firma: Northern Trust Global Services SE, Norway Branch
Forretningskontor: 3rd Floor, Haakon VII's gate 6, Oslo
Postadresse: 3rd Floor, Haakon VII's gate 6, 0161 Oslo
Organisasjonsnummer: 925 952 567
Hovedvirksomhet: Bank

Depotmottaker har utkontraktert oppbevaring av fondets finansielle instrumenter og bankinnskudd til sin globale sub-custodian, Northern Trust Global Services SE. Den globale sub-custodian vil delegere oppbevaringen av fondet finansielle instrumenter og bankinnskudd til andre sub-custodians i aktuelle jurisdiksjoner. Oversikt over sub-custodians som benyttes av Northern Trust Global Services SE for oppbevaring av KLP-fondenes midler fremgår av oversikt tilgjengelig på klp.no.

Depotmottaker legger til grunn at det ikke vil oppstå noen interessekonflikter direkte som følge av bruken av sub-custodians oppført i nevnte oversikt, men vil informere forvaltningsselskapet dersom slike likevel skulle oppstå. Potensielle interessekonflikter vil kunne være knyttet til situasjoner der depotmottaker eller sub-custodian som oppbevarer fondets midler, har en annen interesse i utfallet av en tjeneste eller aktivitet som ytes til fondet, eller en transaksjon som utføres på vegne av fondet, enn det fondet har. Alternativt at depotmottaker eller sub-custodian har interesse i utfallet av en tjeneste eller aktivitet som ytes til annen kunde, som vil være i konflikt med interessene til fondet. Interessekonflikter kan også oppstå mellom depotmottaker og sub-custodians, eller deres tilknyttede selskaper, f.eks. dersom tilknyttet selskap til depotmottaker selger et produkt eller yter en tjeneste til fondet, samtidig som det tilknyttede selskapet har en finansiell eller forretningsmessig interesse i produktet eller tjenesten. Depotmottaker har retningslinjer som adresserer slike potensielle interessekonflikter.

Andelseiere kan ved henvendelse til forvaltningsselskapet få oppdatert informasjon om fondets depotmottaker, depotmottakerens plikter, bruk av utkontraktering for oppbevaring av fondets midler, oversikt over sub-custodians som forestår slik oppbevaring, samt eventuelle interessekonflikter som har oppstått.

5. FORVALTNINGSSKAPET

Firma: KLP Kapitalforvaltning AS
Forretningskontor: Dronning Eufemias gate 10, 0191 Oslo
Postadresse: Postboks 400 Sentrum, 0103 Oslo
Organisasjonsnummer: 968 437 666
Stiftelsesdato: 22. desember 1993. Tillatelse til å drive verdipapirfondforvaltning gitt 9. mai 1994. Tillatelse til å forvalte alternative investeringsfond gitt 19. desember 2014.
Aksjekapital: Kr. 11.000.000 tegnet og fullt innbetalt.
Sum egenkapital: Kr. 421.932.454 per 31. desember 2023
Aksjonærforhold: 100 prosent eiet av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (heretter KLP)
Revisor: PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, 0194 Oslo
Adm. direktør: Håvard Gulbrandsen, Cappelen's vei 16, 1162 Oslo

Styret i KLP Kapitalforvaltning AS:		
Aage Schaanning	Klokkersvingen 22, 1362 Hosle	Konserndirektør, KLP
Gro Myking	Mellemveien 5A, 1363 Høvik	Konserndirektør, KLP
Jorunn Ygre Storjohann	Ørneveien 4, 1357 Bekkestua	Direktør personmarked, KLP Banken
Hilde Aunvåg	Åsbakken 8A, 7043 Trondheim	Administrerende direktør, Trondheim kpk
Leif Ola Rød	Oakhill 65, 1570 Dilling	Finansdirektør, Norges Apotekerforening
Magne Aagaard Valen-Sendstad	Myrerskogveien 42 B, 0495 Oslo	Porteføljeforvalter, KLP Kapitalforvaltning AS

Valgkomiteen i KLP Kapitalforvaltning AS:		
Lasse Ruud	Pilestredet 98 C, 0358 Oslo	Selvstendig næringsdrivende
Kjetil Houg	Grottenveien 4B, 1177 Oslo	Administrerende direktør, Folketrygdfondet
Jeanett Bergan	Kleiverveien 28, 3440 Røyken	Chief Sustainability Officer, Aker ASA

Styrets medlemmer mottok i 2023 til sammen 421.500 kroner i godtgjørelse for vervet. Valgkomiteens medlemmer mottok i 2023 til sammen 49.300 kroner i godtgjørelse for vervet. Samlet godtgjørelse til administrerende direktør i 2023 utgjorde 4.903.000 kroner. Beløpet omfatter ordinær lønn, annen godtgjørelse og pensjonsopptjening.

Godtgjørelsesordning

De ansvarlige porteføljeforvalterne for fondet mottar fast godtgjørelse (lønn, pensjon, mv.) og prestasjonsavhengig lønn fra forvaltningsselskapet. Porteføljeforvalterne innplasseres årlig i en prestasjonslønnssramme av administrerende direktør ut fra forvalterens langsiktige bidrag til verdiskapning for selskapets kunder. Rammen uttrykkes i prosent av fastlønn. Verdiskapningen baseres i hovedsak på oppnådde resultater i det fond, de fond og/eller de diskresjonære forvaltningsporteføljene som porteføljeforvalterne er ansvarlige for forvaltningen av, samt kvalitative vurderinger av porteføljeforvalterens bidrag til verdiskapningen for kunder. I grunnlaget for prestasjonslønn inngår i tillegg, med en mindre andel, verdiskapningen i forvaltningsseksjonen i forvaltningsselskapet som porteføljeforvalteren er ansatt i, samt verdiskapningen samlet på selskapsnivå. Måleperioden for verdiskapningen er to år eller lengre.

For fond hvor bærekraftsrisiko er en relevant risikofaktor vil det tas hensyn til slik risiko ved måling av verdiskapningen som legges til grunn for prestasjonsavhengig lønn. Bærekraftsrisiko betyr i denne sammenheng risiko for miljømessige, sosiale eller styringsrelaterte hendelser eller omstendigheter som kan ha vesentlig negativ innvirkning på investeringens verdi dersom de skulle inntreffe. Slike tilpasninger i grunnlaget for måling av verdiskapning sikrer at det ikke er motsetningsforhold mellom eventuell integrering av bærekraftsrisiko i forvaltningen og porteføljeforvalternes økonomiske incentiver. For fond som integrerer bærekraftsrisiko i forvaltningen, vil bidrag til måloppnåelse på mål for bærekraftsrisiko og ansvarlige investeringer inngå i det samlede grunnlaget for prestasjonsavhengig lønn.

Den prestasjonsavhengige lønnen er satt opp i tråd med detaljerte myndighetskrav som har til hensikt å sikre at ansvarlige porteføljeforvaltere og deres ledere har sammenfallende interesser med kundene over tid. Regelverket innebærer bl.a. at halvparten av prestasjonslønnen som tildeles årlig, blir tilbakeholdt og utbetales jevnt over de tre påfølgende årene. Utbetaling av den tilbakeholdte andelen er betinget av at resultater og risiko, herunder bærekraftsrisiko, har vært målt og vurdert riktig. Midlene som holdes tilbake plasseres i verdipapirfond forvaltet av forvaltningsselskapet, sammen med andre kundemidler, frem til utbetaling.

Reglene for godtgjørelse i forvaltningsselskapet er basert på felles retningslinjer for godtgjørelse fastsatt av styret i morselskapet, KLP. KLP-konsernet har et felles godtgjørelsesutvalg på styrenivå, som bl.a. behandler endringer i retningslinjene for godtgjørelse, godtgjørelse til administrerende direktør, og evaluering av praktiseringen av godtgjørelsesordningen. Styret i forvaltningsselskapet beslutter årlig tildeling av prestasjonslønn til ansatte i selskapet basert på innstilling fra administrerende direktør. For mer informasjon om godtgjørelse i KLP-konsernet, se klp.no.

Ansvarlig kapital

Forvaltningsselskapet hadde en ansvarlig kapital ved utgangen av 2023 på NOK 399 millioner, mens kravet til ansvarlig kapital var på NOK 109 millioner. Kapitalkravet inkluderer krav til egenkapital for å dekke mulig erstatningsansvar i forbindelse med forvaltningen av alternative investeringsfond.

Utkontraktering

Selskapet har inngått avtaler med tjenesteleverandører om utkontraktering av oppgaver for å understøtte en trygg og effektiv drift av virksomheten. Utkontrakteringen omfatter oppgaver innenfor følgende tjenestoområder:

Leverandør	Tjenesteområde
Kommunal Landspensjonskasse	IKT drifts- og utviklingstjenester
SimCorp	Programvare og drift – porteføljesystem med mer
SS&C	Programvare og drift - risikosystem
Verdipapirsentralen ASA	Investortjenester og tjenester knyttet til andeleierregister
Centevo	Tjenester knyttet til andelseierregister, fondstransaksjoner, kundeportal for rapportering
Morningstar	Fondsinformasjon
Institutional Shareholder Services	Stemmegivning og aksjonærsøksmål
Kommunal Landspensjonskasse	Kundeservice
Kommunal Landspensjonskasse	Markeds- og kommunikasjonstjenester
Distributører: Banker, verdipapirforetak og fondsforvaltningsselskap	Salg og markedsføring av KLP-fond
Kommunal Landspensjonskasse	HR-tjenester, økonomi og regnskapstjenester
Kommunal Landspensjonskasse	Internrevisjon

Forvalter, depotmottaker og revisors forpliktelser

Forvalter, depotmottaker og revisors forpliktelser følger av verdipapirfondloven og lov om alternative investeringsfond, med tilhørende forskrifter. Revisor har i tillegg forpliktelser som følger av lov om revisjon og revisorer.

Fond forvaltet av forvaltningsselskapet

Forvaltningsselskapet forvalter følgende hovedkategorier av fond; Aksjefond, rentefond, kombinasjonsfond og spesialfond. Innenfor hver kategori forvaltes det ulike fond med ulike mandater. For nærmere opplysninger om hvilke fond som forvaltes, vennligst se forvaltningsselskapets hjemmeside klp.no eller kontakt forvaltningsselskapet.

Alle KLP-fondene er etablert i Norge under verdipapirfondloven, og hvor relevant, lov om forvaltning av alternative investeringsfond.

6. ERKLÆRING FRA STYRET

Forvaltningsselskapets styre er ansvarlig for at prospektet fyller de krav som følger av lov og forskrift.

Styret i forvaltningsselskapet bekrefter at opplysningene som fremkommer i prospektet, så langt det kjenner til, er i samsvar med faktiske forhold og at det ikke forekommer utelatelse som er av en slik art at de kan endre prospektets betydningsinnhold.

Godkjent av styret i KLP Kapitalforvaltning AS 29.02.2024

Aage Schaanning
Styreleder

Gro Myking

Jorunn Ygre Storjohann

Hilde Aunvåg

Leif Ola Rød

Magne Aagaard Valen-Sendstad

*Denne versjonen av prospektet er gjeldende fra 19.04.2024

Vedlegg:

Vedtekter for fondet

Opplysninger om bærekraft

Vedtekter for

Verdipapirfondet KLP AksjeNorden Mer

Samfunnsansvar

§ 1 Verdipapirfondets og forvaltningsselskapets navn

Verdipapirfondet KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar forvaltes av forvaltningsselskapet KLP Kapitalforvaltning AS. Fondet er godkjent i Norge og reguleres av Finanstilsynet.

Fondet er regulert i medhold av lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond ("vpfl.")

§ 2 UCITS-fond

Fondet er et UCITS-fond som følger plasseringsreglene i vpfl. kapittel 6 og bestemmelsene om tegning og innløsning i vpfl. § 4-9 første ledd og § 4-12 første ledd.

§ 3 Regler for plassering av verdipapirfondets midler

3.1 Fondets investeringsområde og risikoprofil

Fondet er et aksjefond som hovedsakelig investerer i det nordiske aksjemarkedet. Fondets investeringsmandat er nærmere angitt i prospektet. Fondet kjennetegnes typisk av forholdsvis høy svingningsrisiko (volatilitet). Risikoprofilen er angitt nærmere i fondets Nøkkelinformasjon.

3.2 Generelt om investeringsområde

Fondets midler kan plasseres i følgende finansielle instrumenter og/eller innskudd i kredittinstitusjon:

omsettelige verdipapirer	☒ ja	☐ nei
verdipapirfondsandeler	☒ ja	☐ nei
pengemarkedsinstrumenter	☒ ja	☐ nei
derivater	☒ ja	☐ nei
innskudd i kredittinstitusjon	☒ ja	☐ nei

Plassering i andre verdipapirfond utgjør maksimalt 10 prosent av fondets eiendeler:

ja nei

Plassering i verdipapirfond som ikke er UCITS oppfyller betingelsene i vpfl. § 6-2 annet ledd og utgjør samlet ikke mer enn 10 prosent av fondets eiendeler: ja nei

Fondet kan, uavhengig av investeringsalternativene i dette punkt, besitte likvide midler.

Fondets plasseringer i verdipapirfondsandeler skal sammen med fondets øvrige plasseringer være i samsvar med disse vedtekter.

Verdipapirfond det plasseres i kan selv maksimalt investere 10 prosent av fondets midler i verdipapirfondsandeler: ja nei

Fondets midler plasseres i pengemarkedsinstrumenter som normalt handles på pengemarkedet, er likvide og kan verdifastsettes til enhver tid: ja nei

Verdipapirfondet kan anvende følgende derivatinstrumenter: Opsjoner, terminer og bytteavtaler. Underliggende til derivatene vil være: Egenkapitalinstrumenter, valuta eller vekslingskurs og egenkapitalindekser.

Forventet risiko og forventet avkastning på fondets underliggende verdipapirportefølje forblir uendret som følge av derivatinvesteringene.

3.3 Krav til likviditet

Fondets midler kan plasseres i finansielle instrumenter som:

1. er opptatt til offisiell notering eller omsettes på et regulert marked i en EØS-stat, herunder et norsk regulert marked som definert i direktiv 2004/39/EF art 4 (1) nr 14 og børsloven § 3 første ledd.
 ja nei
2. omsettes på et annet regulert marked som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten i en stat som er part i EØS-avtalen.
 ja nei
3. er opptatt til offisiell notering på en børs i et land utenfor EØS-området eller som omsettes i slikt land på et annet regulert marked som fungerer regelmessig og er åpent for allmennheten.
 ja nei
Børser eller andre regulerte markeder i hele verden er aktuelle. Det plasseres i velutviklede markeder.
4. er nyutstedte dersom et vilkår for utstedelse er at det søkes om opptak til handel på børs eller marked som avkrysset i punktene 1 til 3 over. Opptak til handel må skje senest ett år fra tegningsfristens utløp.
 ja nei

Fondets midler kan plasseres i pengemarkedsinstrumenter som omsettes på et annet marked enn angitt i punktene 1 - 3 over, dersom utstedelsen eller utstederen av instrumentene er regulert med det formål å beskytte investorer og sparemidler, og instrumentene er omfattet av vpfl. § 6-5 annet ledd.

Fondets midler kan plasseres i derivater som omsettes på et annet marked enn angitt i punktene 1 - 4 over.

Inntil 10 prosent av fondets midler kan plasseres i andre finansielle instrumenter enn de som er nevnt i dette punkt.

3.4 Plasseringsbegrensninger - fondets midler

Verdipapirfondets beholdning av finansielle instrumenter skal ha en sammensetting som gir en hensiktsmessig spredning av risikoen for tap.

Fondets plasseringer skal til enhver tid være i samsvar med plasseringsbegrensningen i vpfl. § 6-6 og 6-7 første, annet og fjerde ledd.

3.5 Plasseringsbegrensninger – eierandel hos utsteder

Fondets plasseringer skal til enhver tid være i samsvar med plasseringsbegrensningen etter vpfl. § 6-9.

3.6 Teknikker for effektiv porteføljeforvaltning

Verdipapirfondet kan i samsvar med vpfl. § 6-11 og verdipapirfondforskriften § 6-8 benytte teknikker for å oppnå en effektiv porteføljeforvaltning. Teknikkene er nærmere angitt i fondets prospekt.

§ 4 Realisasjonsgevinster og utbytte

Realisasjonsgevinster reinvesteres i fondet. Utbytte utdeles ikke til andelseierne.

§ 5 Kostnader

Forvaltningsgodtgjørelse er forvaltningsselskapets inntekter for forvaltning av fondet. Grunnlaget for beregningen av forvaltningsgodtgjørelsen er fondets løpende verdi. Ved beregning av fondets verdi (forvaltningskapitalen) skal grunnlaget være markedsverdien av porteføljen av finansielle instrumenter og innskudd i kredittinstitusjon, verdien av fondets likvider og øvrige fordringer og verdien av opptjente ikke-forfalte inntekter, fratrukket gjeld og påløpte ikke-forfalte kostnader.

Utover forvaltningsgodtgjørelsen kan følgende kostnader i tillegg dekkes av fondet:

1. transaksjonskostnader ved fondets plasseringer,
2. betaling av eventuelle skatter fondet ilegges,
3. renter på låneopptak som nevnt i vpfl. § 6-10 og
4. ekstraordinære kostnader som er nødvendige for å ivareta andelseiernes interesser, jf vpfl. § 4-6

Forvaltningsselskapet kan belaste fondet med en fast forvaltningsgodtgjørelse. Fast forvaltningsgodtgjørelse beregnes og belastes daglig.

Forvaltningsgodtgjørelsen fordeles likt på hver andel innenfor den enkelte andelsklasse i fondet. Størrelsen på forvaltningsgodtgjørelsen fremgår av vedtektenes § 7.

All godtgjørelse som mottas fra verdipapirfond det plasseres i, skal tilfalle fondet.

§ 6 Tegning og innløsning av andeler

Fondet er normalt åpent for tegning hver virkedag. Fondet er normalt åpent for innløsning hver virkedag.

Fondet benytter svingprising. Nærmere informasjon om dette er angitt i fondets prospekt.

§ 7 Andelsklasser

Fondets formuesmasse er delt inn i følgende andelsklasser:

Andelsklasse	Valuta	Forvaltningsgodtgjørelse
P	NOK	Fast forvaltningsgodtgjørelse inntil 0,18 %
N	NOK	Fast forvaltningsgodtgjørelse inntil 0,10%
S	NOK	Fast forvaltningsgodtgjørelse inntil 0,10%
TA	NOK	Fast forvaltningsgodtgjørelse inntil 0,07%

Det som kjennetegner de ulike andelsklassene er:

Andelsklasse P

Andelsklassen er åpen for investorer som ved første gangs investering kjøper andeler i fondet til minst kr 100.- eller inngår en månedlig spareavtale på minst kr 100.-

Forvaltningsselskapet kan belaste andelsklassen med en fast forvaltningsgodtgjørelse. Fast forvaltningsgodtgjørelse utgjør inntil 0,18 prosent pro anno. Samlet forvaltningsgodtgjørelse i andelsklassen og eventuelle underfond utgjør maksimalt 0,18 prosent pro anno. Fast forvaltningsgodtgjørelse beregnes daglig og belastes daglig.

Andelsklasse N

Andelsklassen er åpen for investorer som tegner i norske kroner gjennom distributører som gjennom avtale med forvaltningsselskapet ikke mottar vederlag fra forvaltningsselskapet. Forvaltningsselskapet kan belaste andelsklassen med en fast forvaltningsgodtgjørelse. Fast forvaltningsgodtgjørelse utgjør inntil 0,10 prosent pro anno. Samlet forvaltningsgodtgjørelse i andelsklassen og eventuelle underfond utgjør maksimalt 0,10 prosent pro anno. Fast forvaltningsgodtgjørelse beregnes daglig og belastes daglig

Andelsklasse S

Andelsklassen er åpen for investorer som har andeler i fondet til en kostpris på minst kr 10 000 000.

Forvaltningsselskapet kan belaste andelsklassen med en fast forvaltningsgodtgjørelse. Fast forvaltningsgodtgjørelse utgjør inntil 0,10 prosent pro anno. Samlet forvaltningsgodtgjørelse i andelsklassen og eventuelle underfond utgjør maksimalt 0,10 prosent pro anno. Fast forvaltningsgodtgjørelse beregnes daglig og belastes daglig.

Andelsklasse TA

Andelsklassen er åpen for investorer som har andeler til samlet kostpris på minst kr 3 000 000 000 i indeksnære aksjefond og mer samfunnsansvarsfond som investerer i aksjemarkedet. Hvilke fond som kan inngå i beregningen av samlet kostpris fremgår av fondets prospekt.

Forvaltningsselskapet kan belaste andelsklassen med en fast forvaltningsgodtgjørelse. Fast forvaltningsgodtgjørelse utgjør inntil 0,07 prosent pro anno. Samlet forvaltningsgodtgjørelse i andelsklassen og eventuelle underfond utgjør maksimalt 0,07 prosent pro anno. Fast forvaltningsgodtgjørelse beregnes daglig og belastes daglig.

Andelseiers kostpris beregnes to ganger pr år. Dersom andelseiers kostpris tilfredsstillers minstekravet i en andelsklasse med lavere forvaltningshonorar, vil kundens andelsverdi flyttes til denne klassen.

Tilsvarende vil kundens andelsverdi flyttes til en andelsklasse med høyere forvaltningshonorar hvis kravet til kostpris er høyere enn faktisk kostpris.

Nærmere detaljer om kostpris og håndtering av dette er nærmere beskrevet i fondets prospekt.

MILJØ- OG SOSIALE EGENSKAPER FOR:

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar

SFDR kategori 9

Org No.: 923251642

LEI: 5493001YF74VXDNB5422

Sist oppdatert 14.03.2024

Med **bærekraftig investering** menes en investering i en økonomisk aktivitet som bidrar til et miljømål eller et sosialt mål, forutsatt at investeringen ikke gjør betydelig skade på et miljømål eller et sosialt mål, og at foretakene som det er investert i, følger god styringspraksis.

EUs taksonomi er et klassifiserings-system som er fastsatt i forordning (EU) 2020/852, og som fastsetter en liste over **økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige**. Den nevnte forordningen fastsetter ikke en liste over økonomiske aktiviteter som er sosialt bærekraftige. Bærekraftige investeringer med et miljømål kan være i samsvar med taksonomien eller ikke.

Dette finansielle produktet har et bærekraftig investeringsmål

- Ja
 Nei

Dette produktet:

- vil foreta et minimum av bærekraftige investeringer med et miljømål: 50%
- i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi
- i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi
- vil foreta et minimum av bærekraftige investeringer med et sosialt mål: 0 %

1. Hva er det bærekraftige investeringsmålet for dette finansielle produktet?

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar sitt bærekraftige investeringsmål er å finansiere selskap som bidrar til miljømessige og/eller sosiale mål, samt er høyt rangert på kriterier innen eierstyring og selskapsledelse. Målene bygger på anerkjente internasjonale standarder som EUs taksonomi, Parisavtalen, FNs bærekraftsmål og tredjeparts ESG-vurderinger. Fondet er svanemerket, som innebærer krav til porteføljesammensetning og løpende rapportering.

En investering er bærekraftig dersom en utsteder og/eller verdipapir bidrar vesentlig til minst ett av målene under, uten å gjøre vesentlig skade på noen av de andre. I tillegg skal alle utstedere følge god styringspraksis som beskrevet under.

- Har et veikart for omstilling i tråd med Parisavtalens 1,5 graders mål
- Bidrar til målene i EU taksonomien for bærekraftige aktiviteter. Herunder begrensning av klimaendringer, klimatilpasning, bærekraftig bruk av vann og havressurser, omstilling til sirkulær økonomi, begrensning av forurensning og beskyttelse av biologisk mangfold
- Følger FNs bærekraftsmål, inkludert sosiale mål som å bekjempe ulikhet, fremme likestilling, ansvarlig næringsliv og respekt for menneskerettigheter
- Finansierer grønne aktiviteter
- Øker tilgang til universelle helsetjenester
- Er ledende på håndtering av ESG risiko

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar har som mål – i tråd med offentliggjøringsforordningen (SFDR) artikkel 9 – at 100 % av de direkte investeringene skal være i bærekraftige selskaper.

Bærekraftsindikatorer måler hvordan de bærekraftige målene for dette finansielle produktet nås.

1.1 Hvilke bærekraftsindikatorer brukes til å måle oppnåelsen av det bærekraftige investeringsmålet for dette finansielle produktet?

For å måle hvordan fondet oppnår sine bærekraftsmål brukes følgende bærekraftsindikatorer. Indikatorerne brukes også for å vurdere om hver investering er bærekraftig i tråd med målene i punkt 1.

Mål	Indikator	Dataleverandør
Parisavtalens 1,5 graders mål	Andel av investeringene med et karbonreduksjonsmål validert av Science Based Targets initiative (SBTi)	MSCI ESG Research SBTi
Bidra til målene i EU taksonomien for bærekraftige aktiviteter	Rapportert eller estimert taksonomioppnåelse	MSCI ESG Research
FNs bærekraftsmål	SDG-score	MSCI ESG Research
God håndtering av ESG risiko	Bærekraftsrisiko (ESG-analyse samt underliggende score på E (miljø) S (sosial) og G (selskapsstyring))	MSCI ESG Research
Øke tilgang til universelle helsetjenester	Access to Healthcare Score	MSCI ESG Research
Finansiere grønne aktiviteter	Financing Environmental Impact Score	MSCI ESG Research

De viktigste negative påvirkningene er de mest betydelige negative påvirkningene som investeringsbeslutninger har på bærekraftsfaktorer på området miljøspørsmål, sosiale spørsmål og personalspørsmål samt spørsmål knyttet til respekt for menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser.

1.2 På hvilken måte forårsaker ikke bærekraftige investeringer noen betydelig skade for noen av de miljømessig eller sosialt bærekraftige investeringsmålene?

Det er en forutsetning at selskaper det investeres i ikke gjør betydelig skade på noen av de andre miljømålene eller sosiale mål. For fondet gjelder KLP-fondenes retningslinje som ansvarlig investor og Svanemerketts øvrige kriterier.

KLP KF overvåker alle fondets investeringer for mulige brudd på retningslinjen. Retningslinjen omfatter grunnleggende forventningene innenfor miljø, klima og sosiale faktorer. De er basert på internasjonale standarder, som OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, FNs Global Compact prinsipper og FNs bærekraftsmål. Fondet utelukker selskaper som bryter med internasjonale standarder basert på adferdsbaserte eller produktbaserte kriterier. I tillegg bruker KLP KF aktivt eierskapsutøvelse for å påvirke selskapene til å redusere sin negative påvirkning.

1.2.1 Hvordan er det tatt hensyn til indikatorerne for negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer?

Alle investeringer kan ha en form for negativ påvirkning som bør håndteres og over tid reduseres. Indikatorer på negativ påvirkning, ofte kalt «Principal Adverse Impact (PAI) indicators» (PAI-indikatorer), er en kvantitativ måte å måle fondets negative påvirkning på.

KLP KF vil rapportere fremskritt på PAI-indikatorerne og jobbe aktivt for kontinuerlig forbedring. Dette gjøres gjennom en kombinasjon av overvåkning av investeringene for alvorlige hendelser, vurdering av selskapenes bærekraftsrating i arbeidet med aktiv eierskapsutøvelse, samt dialog og/eller stemmegiving.

KLP KF arbeider bredt med de fleste aspekter innenfor bærekraft. Resultatene for PAI-indikatorerne finnes i årsrapporten som er tilgjengelig på fondets produktside på klp.no/fond/vare-fond. KLP KFs PAI-rapport ligger på klp.no/fond/vare-fond/rapporter.

1.2.2 På hvilken måte er de bærekraftige investeringene i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter?

KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer har tydelige forventninger til sosial bærekraft. Dette inkluderer grunnleggende menneskerettigheter herunder helse og sikkerhet, menneskerettigheter i krig og konfliktområder og arbeidsrettigheter. Forventningene er basert på internasjonale standarder som OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, FNs Global Compact prinsipper, ILO kjernekonvensjoner og FNs bærekraftsmål.

Porteføljen overvåkes kontinuerlig og KLP KF følger opp mulige brudd ved aktivt eierskap, og vil vurdere å utelukke selskaper fra investeringene om det er en høy risiko for at bruddene fortsetter. I tillegg gjør KLP KF løpende aktsomhetsvurderinger på utvalgte høy-risiko sektorer og/eller land.

2. Tar dette finansielle produktet hensyn til de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer?

- Ja
 Nei

Måten dette hensyntas på er dels ved eksklusjon av selskaper som bryter grunnleggende menneskerettigheter herunder helse og sikkerhet, menneskerettigheter i krig og konfliktområder og arbeidsrettigheter, og selskaper som forårsaker alvorlig miljøskade, har uakseptable utslipp av klimagasser eller er involvert i korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet. I tillegg bruker KLP KF dels aktiv eierskapsutøvelse for å påvirke selskapene til å redusere sin negative påvirkning. I fondets seleksjonsprosess velges også selskaper som er ledende på håndtering av ESG-risiko, noe som bidrar til å redusere disse selskapenes, og dermed fondets negative påvirkning på bærekraftsfaktorer. KLP KF benytter eksterne dataleverandører som har data på obligatoriske PAI-indikatorer. Dataen kan brukes til å følge selskapenes negative påvirkning på bærekraftsfaktorer over tid, og til å prioritere aktivt eierskapsutøvelse inn mot selskapene med de største utfordringene.

Investeringsstrategien styrer investeringsbeslutninger basert på faktorer som for eksempel investeringsmål og risikotoleranse.

3. Hvilken investeringsstrategi følger dette finansielle produktet?

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar er et kvantitativt forvaltet fond. Ved bruk av data fra ESG-ratingbyråer og andre datakilder for bærekraft, identifiserer KLP KF selskaper som er høyt rangert på kriterier innen miljø, sosial ansvarlighet, eierstyring og selskapsledelse, eller som utmerker seg som spesielt bærekraftige selskaper. Fondet benytter en kvantitativ metodikk for å vekte opp investeringer i disse selskapene. Fondet skal unngå investeringer i selskaper hvor inntektene stammer fra kontroversielle produkter. Dette gjelder blant annet fossil energi, våpen, tobakk, ikkemedisinsk cannabis, alkohol, pengespill og pornografi. I tillegg gjelder KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

3.1 Hvilke bindende elementer i investeringsstrategien benyttes for å velge ut investeringene med henblikk på å nå det bærekraftige investeringsmålet?

I tråd med SFDR artikkel 9 skal 100 % av de direkte investeringene i fondet være i bærekraftige selskaper. Dette er et bindende mål som oppnås ved bruk av en rekke ESG-indikatorer i utvelgelse av investeringer (se liste over indikatorer i 1.1).

KLP KF utelukker selskaper som bryter med internasjonale standarder basert på adferdsbaserte eller produktbaserte kriterier. Disse utelukkelsene er bindende for alle fond som KLP KF forvalter. Utelukkelsene fremgår av en offentlig liste og oppdateres fortløpende. I tillegg gjelder KLP-fondenes retningslinje som ansvarlig investor og Svanemerkets øvrige eksklusjonskriterier. Svanekriteriene innebærer også at forvaltere av svanemerkete fond skal utføre aktivt eierskap for å påvirke selskaper til en mer bærekraftig forretningspraksis.

Tabellen under viser hvilke eksklusjonskriterier fondet er underlagt. En oversikt over hvor stor andel av referanseindeksen som ekskluderes finnes i fondets årsrapport tilgjengelig på fondets produktside på klp.no/fond/varefond.

Produktbaserte kriterier

Alkohol
Gambling
Kull
Oljesand
Tobakk
Fossil Energi
Våpen
Kjernevåpen

Adferdsbaserte kriterier

Andre etiske normer
Arbeidstakerrettigheter
Korrupsjon
Menneskerettigheter
Miljø
Rettigheter i krig og konflikt

Les mer om hvilke selskap vi ekskluderer på klp.no/om-klp/samfunnsansvar/hva-vi-ikke-investerer-i.

God styringspraksis omfatter forsvarlige forvaltningsstrukturer, forholdet til de ansatte, godtgjøring til medarbeidere og overholdelse av skattereglene.

3.2 Hvilke retningslinjer gjelder for vurdering av god styringspraksis i de selskapene som det er investert i?

KLP-fondene har retningslinjer for ansvarlige investeringer, som bygger på:

- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter
- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- OECDs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse
- Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES)

Når det gjelder god styringspraksis forventer KLP KF at styret og ledelsen i de selskapene fondet har plassert midler i skal ha høy grad av etikk og integritet og en tydelig definert ansvars- og rollefordeling. Vi forventer at selskapene styres i tråd med alminnelige krav til god eierstyring og selskapsledelse. De skal ha klare mål, strategier og risikoprofil for virksomheten, samt sørge for at verdiskapingen skjer på en bærekraftig måte. Alle aksjonærer skal behandles likt. Det er også viktig at selskapene har forsvarlige forvaltningsstrukturer og fører en ansvarlig og resultatbasert godtgjørelsespraksis.

Les mer om hvordan vi arbeider for god styringspraksis på [klp.no](#).

Fordeling av eiendeler beskriver andelen av investeringer i bestemte eiendeler.

Aktiviteter i samsvar med taksonomien uttrykkes som en andel av:

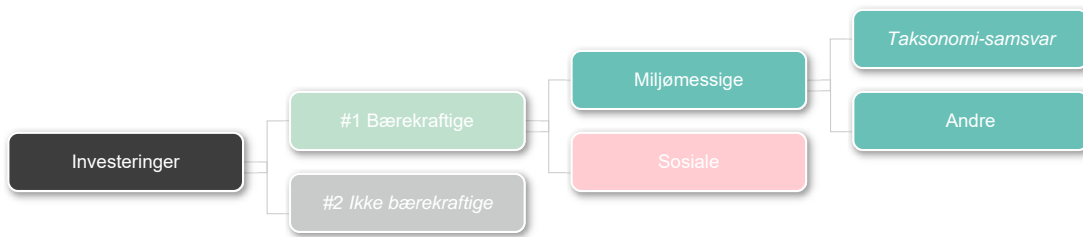
omsetning som gjenspeiler andelen av inntektene fra grønn virksomhet i foretak som det er investert i,

investerings-utgifter (CapEx) som viser grønne investeringer foretatt av foretak som det er investert i, for eksempel i forbindelse med omstillingen til en grønn økonomi,

driftsutgifter (OpEx) som gjenspeiler grønn driftsvirksomhet i foretak som det er investert i.

4. Hvordan er fordelingen av eiendeler og minsteandelen med bærekraftige investeringer?

Alle fondets investeringer gjøres i tråd med kriteriene for bærekraftige investeringer gitt i tabellen under punkt 1.1. Andelen investeringer som oppfyller de forskjellige kriteriene vil imidlertid variere over tid. Investeringer i tråd med miljømålene vil til en hver tid utgjøre minst 50% av porteføljen. Det er ikke satt noe minimumsmål for sosiale investeringer.

#1 Bærekraftige omfatter bærekraftige investeringer med miljømål eller sosiale mål

#2 Ikke bærekraftige omfatter investeringer som ikke anses som bærekraftige investeringer.

*Fondet vil ha en mindre andel investeringer i kategorien #2 ikke bærekraftige for hedging og likviditets formål.

4.1 Hvordan oppnår bruken av derivater det bærekraftige investeringsmålet?

Fondet benytter derivater for effektiviserings- og sikringsformål. Aksjeindeksfutures brukes for å eksponere cash i fondet. Det skal ikke handles med finansielle instrumenter utstedt av ekskluderte selskaper eller med ekskluderte selskaper som underliggende, inkludert short-salg av selskapets verdipapirer. Fondet kan benytte derivater som indirekte gir eksponering mot ekskluderte selskaper. Det tillates kun derivater der ekskluderte selskaper og sektorer ikke er dominerende.

Muliggjørende aktiviteter gjør det direkte mulig for andre aktiviteter å bidra vesentlig til et miljømål.

Omstillingsaktiviteter er aktiviteter der lavutslippsalternativer ennå ikke er tilgjengelige, og som blant annet har utslippsnivåer for klimagasser som tilsvarer de beste prestasjonene.

4.2 Hvilken minsteandel av investeringene er bærekraftige investeringer med et miljømål i samsvar med EUs taksonomi?

Fondet har ikke satt minste omfang av sine bærekraftige investeringer som skal være i samsvar med EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter. Når selskapene som fondet investerer i begynner å rapportere på taksonomi-etterlevelse, vil KLP KF vurdere å sette mål for andel i samsvar med taksonomien.

4.2.1 Investerer produktet i fossil gass og/eller kjernekraft-relaterte aktiviteter i samsvar med EUs taksonomi?

- Ja
- I fossil gass   I kjernekraft
- Nei

De to diagrammene nedenfor viser med grønt den laveste prosentdelen av investeringer som er i samsvar med EUs taksonomi. Ettersom det ikke finnes noen hensiktsmessig metode for å fastsette taksonomi-samsvaret for statsobligasjoner*, viser det første diagrammet taksonomi-samsvaret for alle investeringene til det finansielle produktet inklusiv statsobligasjoner, mens det andre diagrammet viser taksonomi-samsvaret bare for investeringene til det finansielle produktet eksklusiv statsobligasjoner.

4.2.2 Hvilken minsteandel av investeringene er i muliggjørende aktiviteter og omstillingsaktiviteter?

Fondet har ikke satt minste omfang av sine bærekraftige investeringer som skal være i samsvar med EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter, herunder omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter. Når selskapene som fondet investerer i begynner å rapportere på taksonomi-etterlevelse, vil KLP KF vurdere å sette mål for andel i samsvar med taksonomien.

Miljømål som ikke er i samsvar med EUs taksonomi: er miljømessig bærekraftige investeringer som ikke tar hensyn til kriteriene for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter i samsvar med EUs taksonomi.

4.3 Hvilken minsteandel er bærekraftige investeringer med et miljømål som ikke er i samsvar med EUs taksonomi?

Fondet har forpliktet seg til å investere en minsteandel på 50% i bærekraftige investeringer med et miljømål, men har ikke forpliktet seg til at disse investeringene skal være i tråd med taksonomiens krav.

4.4 Hvilken minsteandel av investeringene er sosialt bærekraftige investeringer?

Fondet har ikke forpliktet seg til en minsteandel sosialt bærekraftige investeringer, men det er ikke til hinder for at slike investeringer kan være en del av fondet. Det kan bli aktuelt å binde seg til en minsteandel på et senere tidspunkt.

4.5 Hvilke investeringer er tatt med under "#2 Ikke bærekraftige", hva er formålet med dem, og finnes det noen miljømessige eller samfunnmessige minstegarantier?

Fondet har investeringer for å sikre likviditet og effektiv porteføljeforvaltning som ikke fremmer miljømessige eller sosiale egenskaper. Disse inkluderer kontante midler og derivater. Det skal ikke handles med finansielle instrumenter utstedt av ekskluderte selskaper eller med ekskluderte selskaper som underliggende, inkludert short-salg av selskapets verdipapirer. Fondet kan benytte derivater som indirekte gir eksponering mot ekskluderte selskaper. Det tillates kun derivater der ekskluderte selskaper og sektorer ikke er dominerende.

Referanseverdier er indekser som benyttes for å måle om det finansielle produktet når det bærekraftige investeringsmålet.

5. Er en bestemt indeks utpekt som referanseverdi for å oppfylle det bærekraftige investeringsmålet?

Det er ikke utpekt en egen indeks for å måle oppfyllelse av fondets bærekraftige investeringsmål. Fondet benytter kun referanseindeks for å måle oppnåelse av fondets finansielle resultater.

6. Hvor finner jeg mer produktspesifikk informasjon på nettet?

Mer informasjon om fondets bærekraftsarbeid finnes på fondets sider under klp.no/fond/vare-fond